

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Calix.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

fit bigamus, quia coniunctio fornicaria non significat coniunctionem Christi cum ecclesia, Thomas quarto sententiarum d. 27. Hæbr. 11.

BLASPHEMIA.

B L A S P H E M I A consistit in attribuendo Deo aliquid, quod non conuenit, vel negando aliquid quod ei conuenit, vel attribuendo creaturæ, quod soli Deo conuenit, vel Deo aut sanctis iniuriam irrogando, vel dicendo maledictus sit, &c. vel nominando membra pudenda Dei & sanctorum cum indignatione. Sic etiam irrogatur iniuria, vel remouendo à sanctis, quod Deus dicit in eis esse, vel attribuendo eis, quod dicit non esse: hæc enim redundant in Deum, qui in sanctis est gloriosus, vel dicendo sic veniat Deo, imprecando Deo malum, quasi ipse his sit subiectibilis. ex Thom. secunda secundæ q. 13. a. 1. & Caiet. ibi. ver. blasphemia. Et est peccatum mortale, quia talibus blasphemis pena mortis infligitur. Leuit. 24. quod non fieret, nisi propter mortale. Et est grauius contra Deum, quam contra sanctos. Nec quis si sit mentis compos, blasphemando à mortali excusatur, nisi quando inaduertetur ex lapsu lingue, verba blasphemie profert, non aduertendo sensum verborum, quod si aduertisset non protulisset. Est enim tunc tantum blasphemia materialiter, ideo neq; passio extranea, neque consuetudo. tales à mortali excusantur, secundum Caietan. ibi supra. vbi dicit, quod dicere ad corpus, vel ad sanguinem Dei, siue iurando, siue resonando in rixa, non est blasphemia, quia ex quo Deus homo factus est, habet carnem & sanguinem: nec est mortale peccatum, nisi dicatur per modum iniuriantis, vel mendaciter, assumere.

² B L A S P H E M I A est maximum peccatum, quia opponitur confessioni fidei, & maius est quam periurium, secundum gloss. Eph. 4. super illud, Blasphemia tollatur à vobis. Est etiam grauius homicidio. Grauius enim est Deum velle offendere, quam homi-

nem, quod blasphemans intendit.

³ D E blasphemorum poenitentia qualis debeat esse, quamuis hodie non seruetur, vide capit. statuiimus. de male. has poenitentias ibi positas non re-fero: quia secundum Pa. ibi non seruuntur. Sed maior poena ponitur in nona sessione Concilij Late. sub Leo. x. infra. §. 5.

⁴ B L A S P H E M A N T E S Deum & sanctos, etiam secundum leges, ultimo supplicio debent puniri. Sal. in l. 2. C. ad legem Iul. maiest. & Cyn. in lib. 3. C. de rebus cred. & intelligitur quando ex consuetudine fit, & in contemptum. & glo. in c. si quis per capillu. 22. q. 1. Et per vltimum supplicium, mortis poena intelligitur.

⁵ B L A S P H E M I A non est amplius casus reueruatus, cum solennis presentia, quæ blasphemis imponebatur, non sit amplius in usu, vt infra. ver. casus. §. 8. & dispensatio §. 26. Alia poena imponitur in concilio Lateran. in nona sessione, quam non retero: quia non est vsu probata, in qua imponitur cõfessoribus, vt blasphemos sine grauisima poenitentia non absoluant.

CALIX.

¹ C A L I X ES in quibus sanguis Christi conseruatur, secundum Tho. 3. q. 83. a. 3. debent fieri ex auro, vel argento, vel stanno. de consec. distinct. 1. ca. vasa, non ex ære, aurichalco, ligno, vitro, vel lapide. Cõcord. Pa. in c. fin. de celebra. missar. & Petrus de Palu. 4. d. 15. q. 2. a. 5. qui dicit ex alia materia fieri non posse.

² C A L I X debet consecrari, & perungi Chrismate, secundum Petrum de Palu. supra, in quo non licet Episcopo dispensare, ex ordinatione Syluestri Papæ in cap. 1. de sacr. vn. nec perdit consecrationem, nisi perdat formam principalem, vt si modica refectione cippi, vel pedis indigeat, non propter hoc exacratur. Si autem separetur cippus à pede, vt fit in calice tornatili, vel aliter, secundum Petr. de Palu. indiget consecrari iterum, quia nec pes sine cippo, neq; cippus sine pede, consecrari potest, secundum eundem Petrum

Petrum. Quidam verò dicunt, quòd quando per artem sic fit, vt possit separari, & coniungi, & ita cōsecratur, quòd etiam si separatur, non amittit consecrationem, & ita videtur esse in vsu apud quosdam dominos, habentes huiusmodi calices, quos separant, vt minorem locum occupent, & facilius portentur. Neque hæc opinio videtur reprobanda.

3 CALIX argentens consecratus, si deauretur, est iterum consecrandus: quia consecratio fit in superficie, secundum Petrum de Palud. Secus videtur si deauratio propter vsu cadat, quia consecratio non ita videtur esse in auro, quia etiam sit in argento, nec est simile de decrustatione parietum ecclesiarum, quæ indiget consecrari propter decrustationem, secundum gloss. in cap. ecclesijs. de consecra. distinction. 1. ita seruat consuetudo legis interpret.

4 CALIX per aliquos istus datos à fabro non probatur in iure, quòd exaceretur. A quo consecratur vide infra. Consecratio ecclesiæ. §. 1. Calicis consecratio videtur posse fieri ab abbatibus, qui vruntur insignibus Episcopalis, quando habent hoc ex consuetudine, vt dicit Cardina. in clem. attendentes, de sta. re. suprâ, Abbas. §. octauo.

CALVMNIA.

1 CALVMNIA est falsa, & malitiosa impositio criminis, secundum Tho. secunda secundæ, quæst. 68. a. 3. quomodo est peccatum, suprâ, Accusatio. §. 11. Hoc peccatū non solum penitentia deletur, sed oportet proximo læso satisfacere. Si autē quis alteri ex errore imponit crimen falsū, non incurrit formaliter calumniæ vitium, sed tantum materialiter, teneturq; ultra penitentiam satisfacere læso. Fuit enim in culpa: non enim debebat asserendo proferre, quod pro certo nesciebat, in alterius præiudiciū, & cū notabiliter proximum læserit, mortaliter peccauit. Debebat enim aduertere, quia de bono nō paruo proximi agebatur, negligentia in hoc fuit mortalis.

CAMPSOR.

1 CAMPSORIA ars, secundum Caieta. in quolibet de cambijs, est negotiatio in cōmutationē numismatum. Et quamuis à philosopho vituperetur, & ratione materiæ, quia tantum numismata tractat, à proprio numi vsu diuertens, & ratione finis, quia lucri gratia, quod sine caret, fit. Si tamen ex parte Campsoris bono fine honestetur, puta si propter familiæ sustentationem, vel alio bono fine exerceatur, erit licita. Et dicit Thom. opuscu. 73. c. 13. quòd ars campsoria vitur de se numismate ad debitum, & idoneum vsu: & quòd illud lucrum, vel illud plus, quod accipitur à campforibus in tali permutatione monetæ, non accipitur ratione pecuniæ, que de se non parit pecuniam, seu de se est inuendibilis, sed ad vitandum damnum sine ratione periculi, vel interesse, vt subueniatur familiarijs personarum, domorum, & ministrorum, laboribusque, & expensis in arte necessaria, & licita, ne frustra ponant operam, & sudorem suum ad aliorum vtilitatem, neque Dominus hos campsores de templo expulit, quia sit illicita, sed quia in tali loco fieri non debebat, secundum Thomam opuscu. suprâ.

2 PECUNIA formaliter sumpta secundum valorem, quem ex statuto legis habet, est inuendibilis, vt dicit Sanctus Thomas suprâ, est enim mensura in permutationibus, vt dicit idem Thomas, Primò de re. prin. c. 14. cuius primus vsus est, permutatio pro rebus venalibus necessarijs ad humanam vitam. Secundus vsus est commutatio pro alia pecunia, & ad hoc vitur ars campforia ex Caietan in quol. suprâ. Materialiter autem sumpta, vt est aurum, vel æs conflatile, potest vendi sicut ceteræ res, & loca i.

3 IN cambijs datur talis regula: videlicet, Quotiescunque in cambijs arbitrio bonorum, & peritorum in tali arte, pars capiens cambium non magis grauatur, quàm dans, nec econuerso, & distantia temporis nil lucri affert,

f 2 nunquam